

Utredning av Mitt förslag

Kameraövervakning på cykelställ

Örbyhus station

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Utredning	3
Avgränsning	3
Rättsliga aspekter	4
Polisanmälningar.....	4
Intresseavvägning.....	5
Ekonomiska konsekvenser.....	6
Slutsatser	6

Bakgrund

Mitt förslag är ett sätt för medborgare i Tierps kommun att påverka hur kommunen kan utvecklas och förbättras. Alla medborgare oavsett ålder är välkomna att lämna förslag och rösta på redan befintliga förslag. Förslagen ska handla om sådant som kommunen har ansvar för och möjlighet att besluta om. Alla godkända förslag finns publicerade i 60 dagar och under den tiden kan andra också rösta på förslagen. Ett förslag med minst 30 röster skickas vidare för politiskt beslut.

Den 23 augusti 2025 inkom följande förslag:

Kameraövervakning på cykelställ Örbyhus station

”Det sker många cykelstölder i kommunen. Vid Örbyhus stations cykelställ sker det någon form av cykelstöld var och varannan vecka. Det har också varit cyklar som stulits vid bostäder i Örbyhus vars delar lämnas vid cykelstället. Många i kommunen är beroende av att kunna ta cykeln till station för att fortsätta med tåg till jobb eller skola och vi är många som fått våra cyklar stulna eller sönderplockade. Att fler cyklar är också bra för folkhälsan, miljön och klimatet. Men men vill cykla om man får sin cykel stulen om och om igen. Det är dags att sätta upp flertalet kameror som övervakar cykelstället och området i dess direkta närhet. När vi då gör polisammälan så kan polisen begära ut bilder och chansen ökar att få fast de som stjäl. Det kan också verka avskräckande så färre cykelattacker sker.”

Röstningen avslutades 17 november 2025 och förslaget fick 54 röster.

Örbyhus station är ett nav för tåg- och busstrafik med en väl utbyggd möjlighet till cykelparkering.

Utredning

Nedan följer en ärendeutredning utifrån följande underrubriker:

- Avgränsning
- Rättsliga aspekter
- Polisanmälningar
- Intresseavvägning

Avgränsning

Rubriken och det utpekande området i kartan till ”Mitt förslag” anger att det handlar om kamerabevakning av cykelställ med geografisk begränsning till Örbyhus station. I förslaget framgår att det skulle kunna röra samtliga stationer i kommunens geografiska område, vilket också bekräftas vid kontakt med förslagsställaren.

Varje station har sina unika förutsättningar vilket gör att detta inte kan genomföras med en utredning, utan det skulle kräva en särskild utredning per stationsområde.

Denna utredning avgränsas därför till vad huvudinnehållet i förslaget anger - kameraövervakning på cykelställ vid Örbyhus station.

Rättsliga aspekter

Under 2025 fick lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ett tillägg, en fjortonde paragraf som anger att *"Kommuner får bedriva kamerabevakning i syfte att verka för att platser i kommunen dit allmänheten har tillträde är trygga och säkra"*.

Under 2025 ändrades reglerna när det gäller kamerabevakning. I korthet innebär de nya reglerna att ingen behöver ansöka om tillstånd till kamerabevakning hos Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). De som tidigare har behövt ansöka om tillstånd ska själva göra intresseavvägningen mellan bevakningsintresset och den enskildes intresse av att inte bli bevakad. Intresseavvägningen ska dokumenteras och den som bevakar ska även ha en förteckning med vissa uppgifter om den kamerabevakning man bedriver eller som har upphört de senaste fem åren.

Det är ofta inte tillåtet att kamerabevaka i andra syften än att förebygga brott eller olyckor. Utifrån förslaget så är syftet att förebygga brott (cykelstölder).

Polisanmälningar

Förslaget utgår från problemet med cykelstölder. Med anledning av det har en sammanställning av problemets omfattning genomförts genom att polisen har tillfrågats om antalet polisanmälningar rörande cykelstölder kring stationsområdet.

Brottskod 9830, Tillgrepp av ej motordrivet fortkaffningsmedel, cykel (ej elcykel)
2025 (1/1-15/12)

Hela Tierps kommun: 37

Örbyhus: 9

Örbyhus station: 3 st på Stationsvägen (2/6, 15/9, 8/12)

2024 (Helår)

Hela Tierps kommun: 37

Örbyhus: 2

Örbyhus station: 1 st på Stationsvägen (10/12)

Brottskod 9829, Tillgrepp av ej motordrivet fortkaffningsmedel, elcykel
2025 (1/1-15/12)

Hela Tierps kommun: 7

Örbyhus: 2

Örbyhus station: 2 st på Stationsvägen

2024 (Helår)

Hela Tierps kommun: 6

Örbyhus: 0

Örbyhus station: 0

Det kan finnas ett mörkertal och det ligger i mörkertalets natur att det är svårt att avgöra hur många cyklar det i praktiken kan röra sig om. Det är viktigt att stölder anmäls, bl.a. för att offentliga aktörer ska få en uppfattning om ett problems storlek.

Intresseavvägning

1 april 2025 tillkom nya regler för kamerabevakning där tillstånd från IMY inte längre är nödvändigt dock ska en intresseavvägning genomföras. Aktören ska själv bedöma om kamerabevakning är tillåten och IMY har för detta en arbetsgång om 11 steg där intresseavvägning är steg 4. Intresseavvägningen består av två delar, bevakningsintresset och integritetsintresset. Enligt IMY:s vägledning ska dessa intressen värderas på en tregradig skala: lätt, relativt tungt och tungt.

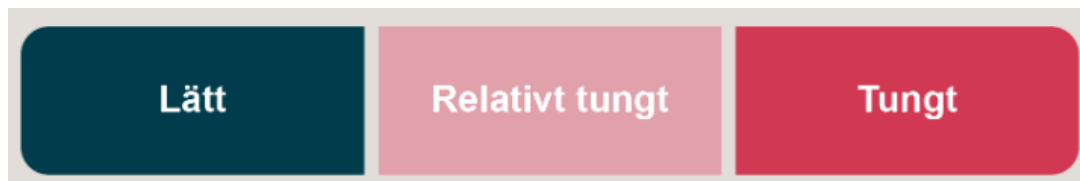

Bild från IMY:s vägledning

Vi får i sammanhanget göra vissa tekniska antaganden avseende kamerabevakningen som att;

- Kamerorna ger möjlighet att utseendemässigt känna igen människor
- Kameror kommer behöva nyttja befintliga möjligheter till elförsörjning och att få en viss höjd (lyktstolpar) vilket i aktuella fallet kommer ge möjligheter till merinformation utöver själva cykelställen
 - Maskningsteknik är dock möjlig
- Ljudupptagning är inte aktuellt

Den ena delen i intresseavvägningen är bevakningsintresset. Utifrån förslaget så finns ett behov att förebygga cykelstölder vid cykelställen i anslutning till Örbyhus station. Det kommunen känner till avseende cykelstölder i anslutning till stationen är att under de två senaste åren (1 januari 2024 – 15 december 2025) så har 6 stycken cyklar av olika sort anmälts stulna med koppling till Örbyhus station. Utifrån det ingångsvärdet landar värderingen i att bevakningsintresset väger lätt.

Den andra delen i intresseavvägningen är integritetsintresset vilket handlar om enskilda personers intresse av att inte bli kamerabevakade på platsen. I detta förslag så är det två platskategorier som kan användas och som det finns vägledning kring från IMY: parkering och kollektivtrafik.

Cykelställen är en slags parkering för cyklar. Generellt sett har IMY bedömt att integritetsintresset vid parkeringar normalt väger relativt lätt, eftersom det är platser där människor oftast vistas kortvarigt. Det är inte heller platser där personer vanligtvis vistas för fritids- eller nöjessyften, vilket annars är omständigheter som gör att integritetsintresset väger tyngre.

En aspekt av intresseavvägningen handlar om hur många som rör sig inom bevakat område, vilket IMY poängterar avseende integritetsintresset kopplat till platser för

kollektivtrafik. Det flöde av personer som rör sig till/från stationsområdet gör att integritetsintressets tyngd sannolikt kan betraktas som relativt tungt.

Ekonomiska konsekvenser

Det går inte med exakthet säga vad de ekonomiska konsekvenserna blir i detta skede. Med utgångspunkt i den senaste offert avseende kamerabevakning är kostnaden per kamera ungefär 20 000 kronor. Kostnaden avser kameror, licenser, switch, skylt och uppläggning i applikation). I detta fall krävs minst två kameror varför kostnaden uppgår till ungefär 40 000 kronor.

Förutom detta tillkommer kostnader för personella resurser om polisanmälan av cykelstöld gjorts och polisen efterfrågar filmat material.

Slutsatser

Det viktigaste i sammanhanget är om kamerabevakningen är tillåten eller inte. Om integritetsintresset väger tyngre än bevakningsintresset så är kamerabevakning inte tillåten. Bevakningsintresset väger lätt utifrån antalet polisanmälda stölder kopplat till stationsområdet. Integritetsintresset i förslaget pekar på ett mellanting mellan lätt (parkeringsaspekten) och relativt tungt (kollektivtrafikaspekten). Slutsatsen är att integritetsintresset väger tyngre än bevakningsintresset vilket medför att kamerabevakning inte är tillåtet.

Utifrån utgifter för kamerabevakning och värdet på det relativt få begagnade cyklar som stjäls i utpekat område, så är det tveksamt om den ekonomiska konsekvensen för kamerabevakning är försvarbar.